

[Hans Rasmussen.]

Hensyn til Afhøringerne under Forundersøgelsen og ved Domsforhandlingerne. Jeg er glad ved, at vi kommer ind paa at skubbe Dommeren tilbage i den Ubemærkedhed, som jeg mener Dommeren bør befinde sig i under Forhøret. Dommeren bør ikke være udsat for for gennem Udspørgen af den sigtede at fristes til at tage Standpunkt paa et eller andet Omraade; han bør høre paa, hvad der foregaar, og ganske uhindret have Lejlighed til at danne sig sit Skøn over, hvad der er Sandhed og Ret. I øvrigt mener jeg, at man hjælpes over til en bedre Ordning paa dette Felt gennem Domsmandsinstitutionen, thi naar Dommeren skal have Lægmænd ved sin Side, siger det sig selv, at det ikke kan tillades, at den ene af dem, der, naar Dom skal afsiges, er ligeberettigede, indtager en Særstilling under Afhøringerne.

Medens jeg taler om Afhøringen, vil jeg gerne sige, at det ikke vil være nogen Skade til saa kraftigt som muligt at indskærpe, at den, der er sigtet, ikke er pligtig til at svare; hvis den sigtede mener, at det er bedst for ham at tie stille, har han Lov til at bevare Tavsheden.

Maa jeg endnu med Hensyn til Afhøringen tilføje, at Dommeren skal *lede* Forhandlingerne, og det vil sige, at han skal sørge for, at Afhøringerne foregaar under værdige Former, paa en saadan Maade, at man bevarer Respekten for Retsplejemyndighederne. En Dommer skal være paa sin Plads og skal gribe ind overfor Sagførerne, naar disse fristes til — fordi de tror, det er i deres Klienters Interesse — at inddrage sig paa Ting, der ikke hører med til Sagens Opklaring. Vi maa være fri for, at Vidner udsættes for at møde Spørgsmaal, der slet ikke har noget med Sagens Opklaring at bestille. Det gør et mærkeligt Indtryk at læse, hvad der ved en og anden Lejlighed kan slippe med under Afhøringerne. Jeg tror, jeg tidligere har gjort opmærksom paa, hvad der i sin Tid skete i en nordsjællandsk Ret, hvor en Sagfører for at aflede Opmærksomheden fra noget, han fandt lidt ubekvem, gav sig til at spørge et af de tilstedeværende Vidner om, hvorledes det stod til med Vidnets Skolekunds-kaber, idet han spurgte: Hvordan var det, da De gik i Skole? Lad os høre: Hvilken

Klasse naaede De op i? Kneb det for Dem at følge med i Undervisningen i de forskellige Fag? Jeg siger, at noget saadant er ganske uanstændigt. Den, der leder Afhøringen, bør sørge for, at det ikke finder Sted.

Af det nye, der er Tale om i det foreliggende Lovforslag, har jeg allerede nævnt Domsmandene. Det er en vigtig Ændring, der her foreslaas. Maa jeg først sige med Hensyn til Navnet, at det ganske vist betyder mindre, men jeg henstiller dog til Overvejelse, om Navnet Domsmand er det bedste af dem, der kan findes, eller om ikke Betegnelsen Meddomsmænd kunde være lige saa heldig — saa vidt jeg ved, har man denne Betegnelse i Norge. Jeg ser nok, at naar man skal ind paa en nøjere Drøftelse af dette mindre vigtige Spørgsmaal, rejser Hensynet til Kvinderne sig straks, men jeg mener dog ikke, at der bør tillægges dette Hensyn nogen særlig Betydning, thi ifølge gammel dansk Lovsprog er Betegnelsen Mand jo almindeligt anerkendt som fælles Betegnelse for Mand og Kvinde.

Men naar jeg videre skal sige et Par Ord om Domsmandsinstitutionen, vil jeg sige, at jeg i Forslaget om at indføre denne Institution ser et Udtryk for Ønsket om at give Befolkningen mere direkte Adgang til at være med i Udøvelsen af Retsplejen. Det anser jeg for at være af stor Betydning, og jeg ønsker at sige, at Forslaget herom anser heller ikke jeg for i nogen Henseende at være Udtryk for en Underkendelse af Dommernes Arbejde. Jeg føler mig overbevist om, at der rundt omkring i Landet sidder en Række udmærkede Dommere, der gør deres Gerning paa en saadan Maade, at de fuldt ud kan være det bekendt og kan staa for Kritik, men det er ingen Skade til, at deres Indsats suppleres med en Indsats fra Publikum. Der kunde maaske være Anledning til at overveje — og denne Henstilling tillader jeg mig at rette til den højtærede Justitsminister —, om ikke det Princip, hvorefter der gives sigtede eller sigtedes Forsvarer Adgang til at foretage Udskydelse af Nævninger, under en eller anden Form kunde finde Anvendelse ogsaa her, hvor det drejer sig om at instituere denne nye Institution, som altsaa foreløbig har Navnet: Domsmandsinstitutionen. Jeg tror,